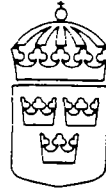

Regeringens proposition

1986/87:144

om överenskommelse om statlig driftersättning
för läkarutbildning och forskning, m. m.

Prop.
1986/87:144

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 26 mars 1987.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Bengt Lindqvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas ikläda staten viss ekonomisk förpliktelse att betala ut de belopp som följer av en överenskommelse om statlig driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m.

Enligt överenskommelsen skall 916 milj. kr. betalas ut för år 1987, 932 milj. kr. för år 1988 och 949 milj. kr. för år 1989.

Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 26 mars 1987

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Hjelm- Wallén, Peterson, Bodström, Göransson. R. Carlsson, Holmberg, Wickbom, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Lindqvist

Proposition om överenskommelse om statlig driftersättning för läkarutbildning och forskning, m. m.

1 Inledning

Staten är huvudman för den grundläggande högskoleutbildningen på läkarlinjen samt för den forskning och den forskarutbildning som bedrivs inom högskolan.

Landstingskommunerna och de kommuner, som inte ingår i någon landstingskommun, är huvudmän för den offentliga hälso- och sjukvården.

För läkarutbildning och forskning inom de medicinskt kliniska ämnesområdena krävs tillgång till resurser inom hälso- och sjukvården. Verksamheterna är integrerade i varandra.

Staten och huvudmännen för den offentliga hälso- och sjukvården samverkar därför om läkarutbildning och forskning. Nu gällande avtal mellan staten och vissa sjukvårdshuvudmän om samarbete om läkarutbildning och forskning träffades i april 1984 och gäller tills vidare med viss uppsägningsrätt. Enligt detta samarbetsavtal skall staten för sjukvårdshuvudmannens åtaganden lämna ersättning i form av dels investeringsersättning, dels driftersättning enligt särskild överenskommelse. Vidare skall på grundval av samarbetsavtalet träffas särskilda avtal med lokalt anpassade bestämmelser för samarbetet. Beträffande de närmare villkoren för samarbetet får jag hänvisa till prop. 1984/85:28 om uppgörelse med avtalsreglering för samarbete om läkarutbildning och forskning (SoU 1984/85:7, rskr. 69), vari bl. a. samarbetsavtalet och de särskilda lokala avtalen har tagits in. En översiktlig redogörelse för gällande ordning m. m. återfinns även i prop. 1986/87:104 om bidrag till undervisningssjukhus m. m.

2 Överenskommelse om driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m.

Statens förhandlingsnämnd har med skrivelse den 23 mars 1987 överlämnat protokoll, fört vid förhandlingar den 17 mars 1987 mellan förhandlingsnämnden och företrädare för vissa landstingskommuner/kommuner om

driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m. Vad som överenskommit gäller under förbehåll av att det godkänns av regeringen och av berörda landstingskommuner/kommuner.

Förhandlingsnämndens skrivelse och protokollet bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*.

Enligt den träffade överenskommelsen kompletteras samarbetsavtalet med vissa bestämmelser beträffande förslag om förening av tjänst som professor inom medicinskt kliniskt ämnesområde med landstingskommunal tjänst. Vidare skall fr. o. m. år 1987 investeringersättning enligt samarbetsavtalet inte utgå för investeringar, som avser hälso- och sjukvårdsverksamhet inom långtidssjukvård, psykiatri, missbrukarvård, barnhabilitering eller barn- och ungdomspsykiatri. Vissa förändringar genomförs också i de ortsvisa särskilda avtalen. Samarbetsavtalet skall gälla åtminstone t. o. m. år 1989.

När det gäller den statliga driftersättningen fastställs sammanlagt följande belopp, nämligen 916 milj. kr. för år 1987, 932 milj. kr. för år 1988 och 949 milj. kr. för år 1989. De belopp som avser åren 1988 och 1989 kan komma att justeras vid särskilda förhandlingar med hänsyn till eventuella förändringar av forskningsorganisationen.

3 Föredragandens överväganden

I propositionen 1986/87:104 om bidrag till undervisningssjukhus m. m. nämndes att bl. a. resultatet av pågående förhandlingar om driftersättningar på grundval av samarbetsavtalet om läkarutbildning och forskning skulle komma att redovisas för riksdagen. Vid den slutliga beräkningen av belastningen under det under femte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget E 22. Bidrag till undervisningssjukhus för budgetåret 1987/88 skulle hänsyn komma att tas bl. a. till den tidigare beslutade neddragningen av antalet platser på läkarlinjen.

Genom överenskommelsen om driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning m. m. har minskningen av läkarutbildningen med 90 nybörjarplatser i Stockholm, 26 platser i Linköping och 65 platser i Göteborg slutligt reglerats i vad avser konsekvenserna för driftersättningen.

Enligt överenskommelsen skall utgå 916 milj. kr. för år 1987, 932 milj. kr. för år 1988 och 949 milj. kr. för år 1989. Beloppen kan justeras om forskningsorganisationen förändras under avtalsperioden.

Jag anser att överenskommelsen bör godkännas för statens del. Regeringen bör utverka riksdagens bemyndigande att ikläda staten den ekonomiska förpliktelsen att betala ut de belopp, som följer av överenskommelsen.

Regeringen har den 26 mars 1987 föreskrivit att överenskommelsen skall tillämpas i avvaktan på regeringens slutliga beslut i ärendet samt uppdragit åt nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande att a conto betala ut statliga driftersättningar enligt överenskommelsen.

I propositionen 1986/87:104 föreslogs att ett förslagsanslag av 1 052 000 000 kr. skulle anvisas till Bidrag till undervisningssjukhus m. m.

för budgetåret 1987/88. Riksdagen bör på detta sätt underrättas om att belastningen under förslagsanslaget E 22. Bidrag till undervisningssjukhus m. m. med hänsyn till den redovisade överenskommelsen numera kan beräknas bli ca 1 090 milj. kr. för budgetåret 1987/88.

Prop. 1986/87:144

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att bemyndiga regeringen att i enlighet med vad jag anfört ikläda staten den ekonomiska förpliktelsen att betala ut de belopp som följer av överenskommelsen om statlig driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Statens förhandlingsnämnds skrivelse den 23 mars 1987 till regeringen (socialdepartementet) beträffande överenskommelse om driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m. (1 kopia av förhandlingsprotokoll)

Statens förhandlingsnämnd underställer regeringen för prövning en överenskommelse om driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m. Överenskommelsen har träffats mellan SFN och företrädare för berörda landstingskommuners och kommuners gemensamma förhandlingsdelegation under förbehåll av godkännande av regeringen samt av berörda landstingskommuner och kommuner. Den har tagits in i ett förhandlingsprotokoll, varav kopia bifogas.

Överenskommelsen grundas på 8 § i samarbetsavtalet den 26 april 1984. I anslutning till frågan om driftersättning har förhandlingar förts om vissa ändringar i samarbetsavtalet samt i de ortsvisa avtalen.

Vid förhandlingarna har parterna haft att beakta konsekvenserna avseende driftersättning av den av riksdagen beslutade minskningen av antalet nybörjarplatser för läkarutbildningen i Stockholm, Linköping och Göteborg. Parterna har enats om att slutligt reglera konsekvenserna härav genom att nu fastställa driftersättningsbeloppen för en treårsperiod.

Dessa belopp har fastställts med hänsyn tagen även till de ekonomiska konsekvenserna av en ändring i reglerna för statlig investeringsersättning (2 § i det nu överlämnade protokollet). Ändringen innebär att investeringsersättning fr. o. m. år 1987 inte skall utgå för investeringar som avser hälso- och sjukvårdsverksamhet inom långtidssjukvård, psykiatri, missbrukarvård, barnhabilitering eller barn- och ungdomspsykiatri.

Med beaktande även av vissa smärre förändringar i utbildnings- och forskningsorganisationen vid högskolorna har parterna enats om en sammanlagd driftersättning om 916 milj. kr. för år 1987, 932 milj. kr. för 1988 och 949 milj. kr. för år 1989. För år 1986 uppgick driftersättningen till 886 milj. kr.

De nu fastställda beloppen skall kunna justeras endast med hänsyn till eventuella förändringar av forskningsorganisationen under avtalsperioden. Förhandlingar därom skall ske i januari 1988 och i januari 1989.

Parterna har funnit att den praxis som utvecklats vid behandlingen av förslag om inrättande eller prövning av sådan tjänst som professor inom medicinskt kliniskt ämnesområde som skall vara förenad med landstingskommunal tjänst bör ges ett klart formellt stöd. Detta realiserar nu genom att i 1984 års samarbetsavtal förs in en ny paragraf – 7a § (1 § protokollet). Bestämelsen innebär att medgivande till tjänsteföreningen skall inhämtas från landstingskommunen samt att denna därvid skall yttra sig över förslagets konsekvenser i fråga om sjukvårdsorganisation, lokaler och ekonomi.

Parterna har i en anmärkning till 4 § protokollet uttalat att samarbetsavtalet skall gälla minst till och med den 31 december 1989.

Som framgår av 4 § andra stycket protokollet skall den första fjärdedelen av driftersättningen för år 1987 betalas ut snarast möjligt. Det är angeläget att formell grund för tillämpning även av andra delar av överenskommelsen skapas snarast.

SFN hemställer att regeringen

- 1 godkänner överenskommelsen
- 2 föreskriver att överenskommelsen skall tillämpas i avvaktan på regeringens slutliga beslut i ärendet.

Sedan vederbörande kommunala organ godkänt överenskommelsen och besluten vunnit laga kraft, kommer SFN att anmäla detta till socialdepartementet.

Beslut i detta ärende har fattats av ledamöterna Englund, ordförande, Jonsson, vice ordförande, Dahl och Luttröpp samt suppleanten Lyrevik. Vid den slutliga handläggningen har dessutom deltagit suppleanterna Petersson och Stenfors samt byråchefen Jansson, föredragande.

Svante Englund

Sture Jansson

Protokoll fört vid förhandlingar den 17 mars 1987 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för vissa landstingskommuner/ kommuner om driftersättning för åren 1987–1989 för läkarutbildning och forskning, m. m.

Närvarande:

Statens förhandlingsnämnd

Överdirektören Svante Englund, Byråchefen Sture Jansson

Stockholms läns landstingskommun

Landstingsrådet Bo Könberg

Uppsala läns landstingskommun

Landstingsrådet Bengt Björkman

Östergötlands läns landstingskommun

Landstingsrådet Ragnar Gustafsson

Malmöhus läns landstingskommun

Landstingsrådet Lars Walberg

Göteborg och Bohus läns landstingskommun

Landstingsrådet Stig Grauers

Västerbottens läns landstingskommun

Landstingsrådet Ove Löfgren

Malmö kommun

Kommunalrådet Bertil Persson

Göteborgs kommun

Kommunalrådet Jan Hallberg

Landstingsförbundet

Landstingsrådet Bengt Holgersson, Avdelningschefen Ulf Wetterberg,
Sektionschefen Anders Hedberg, 1:e sekreteraren Håkan Vestergren

Efter 7 § i avtalet den 26 april 1984 om samarbete om läkarutbildning och forskning (samarbetsavtalet) skall införas en ny paragraf, 7a §, av följande lydelse.

7 a §

Innan förslag lämnas om att tjänst som professor inom medicinskt ämnesområde skall inrättas och vara förenad med landstingskommunal tjänst, skall medgivande till föreningen inhämtas från landstingskommunen. Därvid skall denna yttra sig över förslaget konsekvenser i fråga om sjukvårdsorganisation, lokaler och ekonomi.

Motsvarande skall gälla vid prövning av en i första stycket avsedd tjänst enligt 19 kap. 47-51 §§ högskoleförordningen.

Vad som sägs i första och andra styckena gäller i tillämpliga delar även sådan professorstjänst som omfattas av 5 § i de särskilda avtalen om läkarutbildning och forskning i Stockholm, Linköping, Lund, Göteborg och Umeå.

Anmärkning

Vid yttrande enligt 7a § skall landstingskommunen beakta vad som sägs i det i inledningen av detta avtal omnämnda riksavtalet om informations- och samrådsskyldighet gentemot den egna sjukvårdsregionens samverkansnämnd, övriga samverkansnämnder och Landstingsförbundet.

Som en följd av detta tillägg utgår det stycke i Bilaga 1.3 till samarbetsavtalet som berör här ifrågakvarande samråd ("I detta sammanhang kan - - - samverkansnämnder och Landstingsförbundet.")

2 §

Till bilaga 1.2 A till samarbetsavtalet görs följande tillägg.

Ersättning lämnas inte heller för investeringar som avser hälso- och sjukvårdsverksamhet inom långtidssjukvård, psykiatri, missbrukarvård, barnhabilitering eller barn- och ungdoms psykiatri.

Övergångsbestämmelse

Den ändrade lydelsen gäller från och med den 1 januari 1987. För utgifter som betalats före denna tidpunkt lämnas statlig investeringsersättning enligt äldre bestämmelser.

Staten, å ena sidan, samt Stockholms, Östergötlands och Västerbottens läns landstingskommuner ävensom Göteborgs kommun, envar för sig å andra sidan, enas om ändringar enligt bilaga 1 till detta protokoll i de ortsvisa särskilda avtal som träffades den 26 april 1984.

Ändringarna gäller från och med den 1 januari 1987.

4 §

Statlig driftersättning enligt 8 § i samarbetsavtalet skall för åren 1987, 1988 och 1989 utgå med nedan angivna belopp.

Landstingskommun/ kommun	Statlig driftersättning. Kronor			Ersättningen avser även särskilda åtaganden enligt
	År 1987	År 1988	År 1989	
Stockholms läns landstingskommun	275 100 000	276 600 000	278 500 000	5-8 §§ avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Stockholm, m.m.
Uppsala läns landstingskommun	111 800 000	115 200 000	118 600 000	
Östergötlands läns landstingskommun	67 800 000	68 400 000	69 100 000	5 § avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Linköping, m.m.
Malmöhus läns landstingskommun	113 800 000	117 200 000	120 700 000	5-7 §§ avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Lund, m.m.
Malmö kommun	71 100 000	73 200 000	75 400 000	5 § avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Malmö, m.m.
Göteborgs och Bohus läns landstingskommun	4 100 000	4 200 000	4 400 000	
Göteborgs kommun	186 700 000	189 000 000	191 500 000	5-6 §§ avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Göteborg, m.m.
Västerbottens läns landstingskommun	85 600 000	88 200 000	90 800 000	5 § avtal den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Umeå, m.m.
Summa kronor	916 000 000	932 000 000	949 000 000	

Driftersättningen skall betalas ut med en fjärdedel av angivna årsbelopp före den 15 i månaderna februari, maj, augusti och november. Den första utbetalningen år 1987 skall ske snarast möjligt. Prop. 1986/87:144

Anmärkningar

Parterna är ense om följande.

Genom denna överenskommelse har konsekvenserna för driftersättningen av minskningen av läkarutbildningen med 90 nybörjarplatser i Stockholm, 26 platser i Linköping och 65 platser i Göteborg slutligt reglerats.

Parterna skall i januari respektive år förhandla om justering av beloppen för åren 1988 och 1989 med hänsyn till eventuella förändringar av forskningsorganisationen.

Samarbetsavtalet skall gälla minst till och med den 31 december 1989.

5 §

Vad som överenskommits i detta protokoll gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen samt av berörda landstingskommuner och kommuner.

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 17 mars 1987

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

För berörda landstingskommuners/kommuners gemensamma förhandlingsdelegation

Svante Englund

Bengt Holgersson

Sture Jansson

Ulf Wetterberg

Ändringar i de särskilda avtalen den 26 april 1984 om läkarutbildning och forskning i Stockholm, Linköping, Umeå och Göteborg.

Stockholm

Ändring i 5 §

"Hormonforskning, särskilt obstetrik och gynekologi", tas upp under Huddinge sjukhus i stället för under Karolinska sjukhuset.

Bilaga 1 till avtalet ändras enligt följande.

- 4.3 Psykiatriska sektorsklinikerna
 - Kungsholmen
 - Bromma
- 5 S:t Eriks sjukhus utgår ur förteckningen

Tillägg:

9 Den enhet vid en vårdcentral i Huddinge Centrum till vilken en ordinarie professorstjänst i allmänmedicin är knuten.

Anmärkning

Staten och Stockholms läns landstingskommun är ense om att fortsätta förhandlingarna om antalet upplåtta enheter.

Linköping

Anmärkningen till 1 § skall ha följande ändrade lydelse.

Riksdagen har fastställt antalet nybörjarplatser för läkarlinjen vid universitetet i Linköping till 60.

Till 2 § fogas följande.

4 Den enhet i Linköping till vilken den ordinarie professorstjänsten i långvårdsmedicin, särskilt geriatrik, vid universitetets medicinska fakultet är knuten.

5 Den enhet vid en vårdcentral i Linköping till vilken den ordinarie professorstjänsten i allmänmedicin vid universitetets medicinska fakultet är knuten.

5 § skall ha följande ändrade lydelse.

Bestämmelserna i samarbetsavtalet skall gälla även den utbildnings- och forskningsverksamhet som är knuten till ordinarie professorstjänster inom

ämnesområdena medicinsk mikrobiologi, farmakologi och cellbiologi vid Prop. 1986/87:144
universitetet.

Umeå

Ändring i 5 §

”Oral mikrobiologi” ersätts av ”Odontologisk teknologi”

Göteborg

Anmärkningen till 1 § första stycket skall ha följande ändrade lydelse.

Riksdagen har fastställt antalet nybörjarplatser för läkarlinjen vid universitetet i Göteborg till 103.

